

Maija Koivulampi & Hilma Malmi

TATU JA PATU VALTAAVAT KIRJASTON

Lastentapahtuma Oulun kaupunginkirjastossa

TATU JA PATU VALTAAVAT KIRJASTON

Lastentapahtuma Oulun kaupunginkirjastossa

Maija Koivulampi & Hilma Malmi
Opinnäytetyö
Kevät 2019
Kirjasto- ja tietopalveluala
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Kirjasto- ja tietopalvelu

Tekijä(t): Maija Koivulampi & Hilma Malmi

Opinnäytetyön nimi: Tatu ja Patu valtaavat kirjaston – Lastentapahtuma Oulun kaupunginkirjastossa

Työn ohjaaja: Jorma Niemitalo

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: kevät 2019

Sivumäärä: 30 + 11

Tämän opinnäytetyön aiheena on Tatu ja Patu valtaavat kirjaston lastentapahtuman järjestäminen. Opinnäytetyö on toiminnallinen ja osana suoritusta järjestettiin lastentapahtuma Oulun kaupunginkirjastossa. Kerromme tässä opinnäytetyön teoriaosuudessa keitä ovat Tatu ja Patu ja heistä kertovien teoksien merkityksestä. Keskitymme myös kertomaan lastentapahtumista sekä niiden hyödyistä lapsen kehitykseen ja kasvuun, samalla käymme läpi myös mitä hyötyjä lukemaan innostamisella on lapselle. Käymme läpi sekä tapahtuman järjestämisestä yleisesti että miten järjestimme oman tapahtumamme.

Työn tavoitteena oli järjestää iloinen lukemiseen ja kirjaston käyttöön innostava päivä lapsille. Tavoitteena oli myös lisätä perheiden aktiivisuutta. Työn toimeksiantajana toimi Oulun ammattikorkeakoulu ja tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Oulun kaupunginkirjaston kanssa. Tätä opinnäytetyötä voi käyttää ohjeena tapahtumaa ideoidessa ja järjestäessä.

Opinnäytetyön tavoite saavutettiin ja tapahtuman suunnittelun tulokset nähtiin Tatu ja Patu valtaavat kirjaston -tapahtumassa. Opinnäytetyön tärkeimmät tulokset eivät ole silminnähtäviä vaan näkyvät tapahtumaan osallistuneiden aineettomana kulttuuripääomana.

Asiasanat: lastenkulttuuri, tapahtumat, lukuharrastus (YSA)

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Library and Information Services

Author(s): Maija Koivulampi & Hilma Malmi

Title of thesis: Tatu and Patu take over the library – a children’s event in Oulu City library

Supervisor(s): Jorma Niemitalo

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2019   Number of pages: 30 + 11

The subject of this thesis is organizing a children’s event called Tatu and Patu take over the library. The thesis is functional and it comprises a theoretical part and organizing the event. We tell about Tatu and Patu and the significance of the books they appear in. We focus on telling about events and the benefits to children’s growth. We also tell about the benefits of reading to children. We go through the organization overall of event and how we organized our Tatu and Patu take over the library - a children’s event in Oulu City library.

The aim of this thesis was to make a happy children’s event which would inspire children to read and use library services. The other aim of this thesis was to activate families to use library services. This thesis was commissioned by Oulu University of Applied Sciences and the event was organized in cooperation with Oulu City Library. This thesis can be used as a guide for arranging an event.

The aim of thesis was achieved, and results of planning an event was seen at Tatu and Patu take over the library – children’s event. The main results of this thesis aren’t evident, results are part of participants cultural capital.

Keywords: children's culture, events, reading as recreation (YSA)

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	TATU JA PATU	8
3	TAPAHTUMA	11
3.1	Millainen on laadukas kulttuuritapahtuma	11
3.2	Hyödyt lapsen kehitykseen ja kasvuun	12
4	LUKEMISEEN INNOSTAMINEN JA SEN HYÖDYT	13
5	TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN YLEISESTI	15
5.1	Ideointi	15
5.2	Suunnittelu	16
5.3	Toteutus	16
5.4	Purku.....	17
6	TATU JA PATU TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN	18
6.1	Yhteistyö Oulun kaupunginkirjaston kanssa.....	18
6.2	Ideointi ja resurssit	19
6.3	Suunnittelu	20
6.4	Toteutus	22
6.5	Purku.....	24
7	POHDINTA	27
	LÄHTEET.....	29
	LIITTEET	31

1 JOHDANTO

Lapsille on tärkeää luoda kulttuurillisia ilmaisia ja kaikille avoimia tapahtumia. Tapahtumien kautta lasten on hyvä tutustua kirjastoon ja mahdollisesti tapahtuma innostaa lapsia ja aikuisia käyttämään enemmän kirjaston palveluita. Oulun kaupunki on perustanut vuonna 2016 Lasten kulttuurikaupunki Oulu -sivuston. Oululaiset lastenkulttuuritekijät lupaavat yhdessä, että vuoden jokaisena viikonloppuna lapsille on tarjolla laadukasta lastenkulttuuria. Lupauksen antajiin kuuluu kaupungin kulttuurilaitokset sekä useat festivaalit ja kolmannen sektorin toimijat. Lasten kulttuurikaupunki Oulu -sivustolle nostetaan jokin yksittäinen tapahtuma suuremmin esille ja heidän Facebook-sivuille listataan kaikki lastentapahtumat Oulussa, jotka sivustolle vain ilmoitetaan. Lasten kulttuurikaupunki Oulu -sivustolta löytyy tapahtumavinkkien lisäksi myös listattuna oululaisia lastenkulttuurin käyntikohteita ja harrastusmahdollisuuksia. (Oulun kaupunki 2018a.)

Tämä opinnäytetyö käsittelee Tatu ja Patu valtaavat kirjaston – lastentapahtuma Oulun kaupungin kirjastossa järjestämistä. Opinnäytetyö on luonteeltaan toiminnallinen, jolloin sen tärkein kriteeri on, että se kohdistuu johonkin käytännössä tehtävään työhön ja sen raportointiin tutkimusviestinnän keinoin (Vilkka & Airaksinen 2003, 9). Tapahtuman tavoitteena on luoda ilon täyteinen päivä lapsille, aktivoida kirjaston palveluiden käyttöä ja innostaa lukemiseen. Tapahtuman tavoite on myös olla viiheellinen ja laadukas kulttuuritapahtuma lapsille ja olla osa Oulun kaupungin lupausta luoda lapsille kulttuuritapahtumia vuoden jokaisena viikonloppuna.

Tatu ja Patu ovat veljekset, jotka seikkailevat Aino Havukaisen ja Sami Toivosen kirjoittamissa ja kuvittamissa lastenkirjoissa. Tatu ja Patu kirjoja on julkaistu tähän mennessä 16 kappaletta, näiden lisäksi Tatu ja Patu seikkailevat neljässä Veera-kirjassa. Havukainen ja Toivonen ovat saaneet lukuisia palkintoja liittyen työhönsä ja Tatuun ja Patuun. (Otava 2018.)

Tapahtumaa järjestäessä tutustumme tapahtuman järjestämisen eri vaiheisiin eli ideointiin, suunnitteluun, toteutukseen ja purkuun. Samalla analysoimme, millainen on laadukas kulttuuritapahtuma -termi ja sitä, mikä tekee lasten tapahtumasta onnistuneen kulttuurillisen kokemuksen lapsille. Pohdimme myös mitä hyötyä lapsille on laadukkaista kulttuuritapahtumista. Opinnäytetyössä käsittelemme myös lukemaan innostamista ja lukemisen hyötyjä.

Tatu ja Patu valtaavat kirjasto – lastentapahtuma Oulun kaupunginkirjastossa tapahtuman järjestäminen lähti liikkeelle kiinnostuksesta tehdä yhdessä opinnäytetyö tapahtuman järjestämisestä. Kävimme läpi erilaisia kirjaston tapahtumia kuten lukupiiriä, nuortentapahtumia, lastentapahtumia ja mietimme, mikä olisi meille se mieluisa ja sopiva tapahtuma järjestettäväksi. Kahdestaan järjestettävä tapahtuma ja mahdollisuus saada muita kirjastoalan opiskelijoita tapahtumaan avustamaan loi tilaisuuden järjestää suuremman tapahtuman, joten päädyimme järjestämään lastentapahtumaa. Lähdimme suunnittelemaan noin 100 hengen tapahtumaa. Kävimme läpi erilaisia teemavaihtoehtoja tapahtumallemme, kuten Harry Potterin ja Outolinnun, kunnes Hilma sai idean perheelliseltä siskoltaan ja päätimme järjestää Tatu ja Patu valtaavat kirjaston -tapahtuman. Tapahtumasta halusimme suuren heti alusta alkaen ja halusimme, että Tatu ja Patu todella ovat kirjaston huomion keskipisteessä päivän ajan, joten nimesimme tapahtuman tavoitteemme mukaan.

2 TATU JA PATU

Tatu ja Patu ovat Aino Havukaisen ja Sami Toivosen kehittämät veljekset, jotka seikkailevat kirjoissa ystäviensä kanssa. Tatu ja Patu -hahmot esiintyivät ensin Veera-kirjoissa, joita ehti ilmestyä 4 kirjaa. Pian suuren suosion vuoksi Havukainen ja Toivonen päättivät kirjoittaa veljeksille omia seikkailuja. Kirjat saavuttivat ennennäkemättömän suosion, joka on kestänyt jo 20 vuotta, eikä lopua näy. (Otava 2018.)

Outolassa asuvat veljekset seikkailevat ihmisten maailmassa, joka on heille kummallinen. Maailman erilaisuus aiheuttaa Tatulle ja Patulle monenlaisia seikkailuja ja väärinkäsityksiä ja saa lukijan katsomaan normaailta tuntuvia asioita toiselta kantilta. Tatu ja Patu seikkailevat niin avaruudessa kuin Helsingin keskustassakin. Kirjoissa tarkastellaan esim. syömistä, joulua ja unia asiasta ennalta tietämättömän näkökulmasta ja kysellään kysymyksiä, joita ei tule välttämättä ajatelleeksi jokapäiväisistä asioista.

Aino Havukainen on ammatiltaan graafinen suunnittelija. Sitä ennen hän on toiminut multimedia-suunnittelijana ja mainostoimistossa AD-tehtävissä. Sami Toivonen on ammatiltaan myös graafinen suunnittelija. Molemmat ovat toimineet freelancereina vuodesta 1996. Nykyään Havukainen ja Toivonen asuvat Sastamalassa ja toimivat lastenkirjailijoina, graafisina suunnittelijoina ja kuvittajina. Pariskunta on kuvittanut omien kirjojensa lisäksi myös lukuisia muiden kirjailijoiden kirjoittamia kirjoja. Lisäksi he ovat olleet tekemässä Risto Räppääjä -animaatiosarjaa Ylelle. (Otava 2018.)

Tatu ja Patu -kirjat ovat hyvinkin tunnettuja erityisesti lapsiperheiden parissa. Teimme epävirallista taustatutkimusta omien läheisten lapsiperheiden parissa. Kyselimme sopivia ideoita lastentapahtumaan ja esiin tuli nopeasti Tatu ja Patu. Vuoden 2017 lopussa Tatu ja Patu tekijöineen näkyivät uutisotsikoissa erityisesti Aino Havukaisen ja Sami Toivosen saadessa 15 000 euron arvoisen lastenkulttuuri valtionpalkinnon pitkäaikaisesta työstään lastenkulttuurin hyväksi ja lukemaan innostamisesta (Taiteenedistämiskeskus 2017).

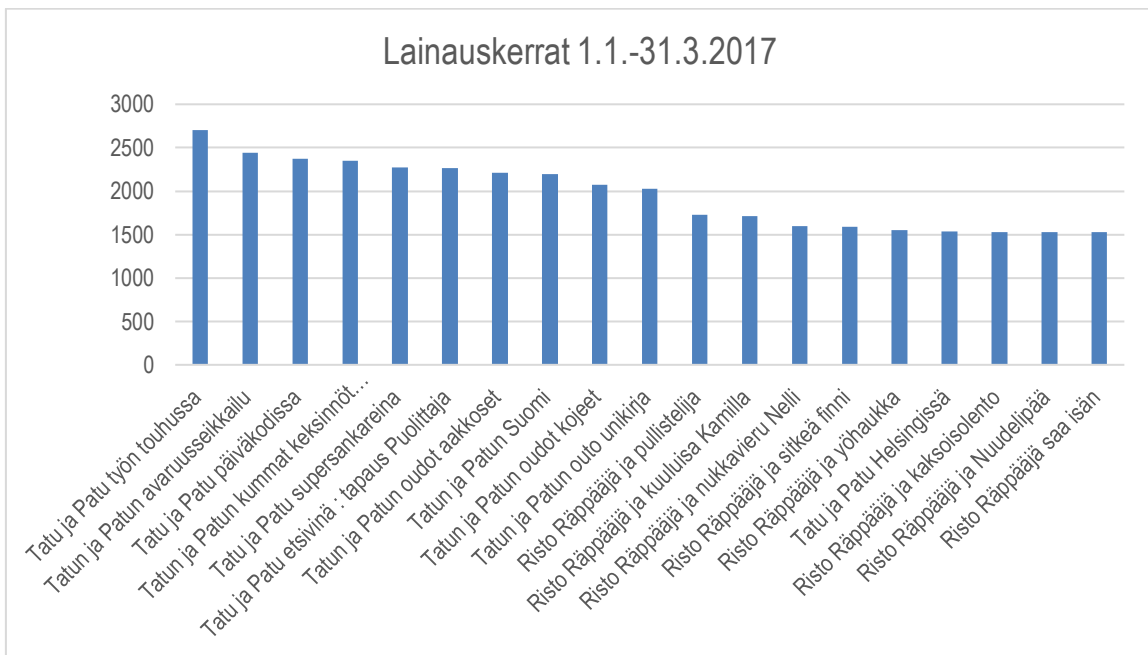
Tatu ja Patu ovat monipuolisuutensa vuoksi hyvä aihe tapahtumalle, sillä heihin voi liittää monenlaista tekemistä. Lisäksi kirjojen suosio toi varmuutta tapahtuman järjestämiseen, sillä jo pelkkä Tatu ja Patu nimi tuo asiakkaita paikalle. Helmet-kirjastojen tekemän Excel-taulukon 100 eniten lainattua lastenkirjaa pohjalta tehdystä Taulukosta 1 näkee, että Tatu ja Patu -kirjat ovat pitäneet

suosionsa jo vuodesta 2014 asti. Vuonna 2014 kaksi suosituinta kirjaa olivat Tatu ja Patu -kirjoja. Taulukosta 2 näkee Tatu ja Patu -kirjojen suosion kasvun, vuonna 2017 ensimmäiset 11. suosituinta kirjaa olivat kaikki Tatu ja Patu -kirjoja. Kirjojen suosion kasvun lisäksi ainoa muutos lainaistilastojen mukaan on kirjojen suosion järjestys. Vuonna 2014 Tatum ja Patun avaruusseikkailu oli suosituin Tatu ja Patu -kirja, kunnes vuonna 2016 Tatu ja Patu työntouhussa meni sen ohitse. (HelMet, Excel-taulukko.) Taulukoiden tiedot löytyvät kokonaisuudessaan: [HelMet, Excel-taulukko](#).

Taulukko 1 Lainauskerrat 1.1.-31.3.2014

Taulukko 2 Lainauskerrat 1.1.-31.3.2017

Tatu ja Patu -sarjan suosio ulottuu myös Suomen rajojen ulkopuolelle ja sarjan oikeuksia on myyty jo 21 maahan. Havukainen ja Toivonen ovat saaneet useita palkintoja Tatu ja Patu -kirjoilla mm. Finlandia Junior 2007 ja Saksalaisen Fuldan lastenakatemian Kultainen lukutoukka -palkinnon 2011. Tatu ja Patu innostus on kasvanut niin suureksi, että Sastamalaan on suunniteltu Tatu ja Patu -taloa, mutta toistaiseksi talon suunnittelu on vielä jäissä, sillä talon suunnitelmat eivät vastanneet kirjojen standardia. Kirjailijat eivät halunneet rakentaa puolitekoista nähtävyyttä lukijoille, vaan talon täytyisi olla "Tatu-Patumainen". (Vikman 2018.)

3 TAPAHTUMA

Tapahtuma voi olla luonteeltaan joko tavoitteellinen asiatapahtuma tai elämyksellinen viihdetapahtuma tai niiden yhdistelmä. Tavoitteellisen tapahtuman tavoite on etukäteen määritelty, laadullinen tai määrällinen. Tapahtuman onnistumista voidaan mitata vertaamalla lopputulosta etukäteen asetettuun tavoitteeseen. Asiatapahtumassa on tavoitteena tarjota asiakkaille mahdollisimman paljon tietoa. Elämys on moniaistillinen, unohtumaton ja merkittävä kokemus. Viihdetapahtumassa tarkoitus on viihdyttää tapahtumaan osallistujaa. (Vallo & Häyrinen 2016, 75-76, 311, 319.) Tatu ja Patu valtaavat kirjaston oli pääosin elämyksellinen viihdetapahtuma, jonka kohteena olivat lapset. Halusimme, että tapahtumalla olisi positiivisia vaikutuksia lapsen elämään. Positiivisilla vaikutuksilla tarkoitamme alaluvussa 4.2 mainittujen hyötyjen lisäksi lasten iloa ja riemua sekä lukemaan innostamista.

3.1 Millainen on laadukas kulttuuritapahtuma

Mitä tämä laadukas kulttuuritapahtuma sitten on? Kulttuuritapahtuma on Yleisen suomalaisen asianaston mukaan ”julkinen tapahtuma, jonka ohjelman pääsisältö on kirjallisuutta, musiikkia, kuva-, näyttämö- tai muuta taidetta.” (YSA). Järjestämämme Tatu ja Patu valtaavat kirjaston -tapahtuma sopii kulttuuritapahtuman määritelmään, koska kyseessä on kirjallisuuteen liittyvä tapahtuma kirjastossa, jossa pääsee myös luomaan omia keksintöjä eli tapahtuma ei sisällä vain kirjallisuutta, vaan myös muuta taidetta.

Laadukas on taas haasteellisempi määritellä. Anttila ja Jussila viittaavat Aristoteleen, joka pohti laatukäsitystä osoittaen sille kaksi merkitystä: Laatu ilmaisee, miten jokin kohde erottuu toisista kohteista ja miten kohde koetaan hyvänä tai pahana. Laatu kuvaa sitä, mikä on kohteelle ominaista ja erityisesti sellaista, mikä koetaan hyvänä. Kun jokin asia yhdistetään laatuun, halutaan tuoda esille asian myönteisiä piirteitä. Laatu on hyvän ja onnistumisen käsite. Siten laatuun yleisesti suhtaudutaan myönteisesti. Käsitteenä laadun ymmärtää meistä jokainen subjektiivisesti ja kokonaisvaltaisesti. (Anttila & Jussila 2016.)

Tässä opinnäytetyössä laatu nähdään miellyttävänä ja viihdyttävänä tapahtumana, jossa tapahtumaan osallistuneet asiakkaat ovat viihtyneet sekä myös järjestäjät ovat saaneet onnistumisen tunteen. Laadukas yhdistettynä kulttuuritapahtumaan taas tuo uusia näkökantoja. Siinä ei ole kyse

vain viihdyttävästä hyvän mielen tapahtumasta vaan siitä, että tapahtumassa vierailut henkilö on saanut jonkinlaista kulttuurillista pääomaa tapahtumasta. Tatu ja Patu valtaavat kirjaston -tapahtumasta voimme ajatella, että kyseessä on laadukas kulttuuritapahtuma, kun lapset lähtevät sieltä tyytyväisenä rauhoituttuaan kuuntelemaan satuja, inspiroituneena kirjoista tai heräteltyään mielikuvitustaan rakennettuaan oman keksinnön.

3.2 Hyödyt lapsen kehitykseen ja kasvuun

Lapsuutemme vaikuttaa paljon siihen, millaisia meistä kasvaa, jolloin on myös täysin luonnollista, että ympäröivä kulttuuri vaikuttaa meihin kasvattaen aineetonta kulttuuripääomaamme. Markku T. Hyypän mukaan lapsen kasvaessa kulttuuripääomaltaan rikkaassa ympäristössä, pahan stressin, syrjäytymisen, mielenterveysongelmien, sairastumisen ja lyhyemmän elämän riskit vähenevät. Kulttuurin vaikuttaessa ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen, henki, mieli ja ruumis toimivat yhdessä. Markku T. Hyypän mukaan kulttuuripääoma on elämän eliksiiriä. (Hyypä 2013, 7-8, 53-54.) Kulttuuritapahtumiin osallistuminen parantaa siis lasten pitkäaikaista onnellisuutta ja auttaa heitä yhtenä osatekijänä kasvamaan tasapainoisesti aikuisiksi.

4 LUKEMAAN INNOSTAMINEN JA SEN HYÖDYT

Lukemisella on monenlaisia hyötyjä. Lukukeskuksen mukaan lukeminen parantaa lukutaitoa, kykyä omaksua tietoa ja kykyä tarkastella tekstiä eri näkökulmista. Lukeminen myös alentaa stressiä, hidastaa ikääntymistä ja edistää rentoutumista. Sillä, lukeeko kaunokirjallisuutta vai tietokirjallisuutta ei ole väliä, jopa sanomalehtien lukemisella on samanlaiset hyödyt kuin kirjojen lukemisella. Hyötyjen kannalta ei siis ole oleellista sillä mitä lukee, vaan sillä, että ylipäätään lukee. Tämä onkin hyvä pitää mielessä innostaessaan muita lukemaan. (Lukakeskus 2018.)

Päivi Heikkilä-Halttunen antaa kirjassaan todella hyviä syitä miksi lapselle on hyvä lukea. Ääneen lukeminen ei ainoastaan rauhoita lasta, vaan auttaa häntä ymmärtämään kuka hän on. Lasten oikeudentaju kehittyy, kun paha saa palkkansa ja hyvä saa onnellisen lopun. Satujen symboliikka ja kertomukset auttavat lasta työstämään omia ajatuksiaan ja ongelmiaan. Lapsi saattaa pyytää tarinaa yhä uudelleen luettavaksi juurikin siitä syystä, että siinä on jokin kohta, jota lapsen tarvitsee työstää. Sadut eivät auta vain sen hetken tilanteissa, vaan myös valmentavat tulevaisuuden suruihin, pettymyksiin, anteeksiantoon ja ystävyYTEEN. Sadut ovat myös hyvä tapa kohdata pelottavia asioita turvallisesti ja herkätkin mielet pystyvät käsittelemään asioita mielikuvituksen avulla. (Heikkilä-Halttunen 2015, 95-102.) Lukukeskuksen sivuilla on myös vanhempia innostava tieto: ”Perheissä, joissa luetaan iltasatu 1-6-vuotiaan lapsen yöuni kesti puoli tuntia pidempään verrattuna perheisiin, joissa lukemista ei harrastettu” (Lukakeskus 2018).

Lukemaan innostamiseen on monia eri keinoja, kuten lukukampanjat ja kirjailijavierailut, mutta tärkeintä tuntuu olevan läheisen antama malli. Heikkilä-Halttunen kirjoittaa, että ”vaikka aikuiset lukevat päivittäin tuntitolkulla lapselleen ääneen, niin ilman aikuisen omaa myönteistä mallia tämä ’ponnistelu’ on turhaa”. Lapset ottavat mallia vanhemmiltaan ja jos vanhempi ei lue, lapsi ei näe esimerkkiä lukemiseen. Heikkilä-Halttunen painottaa myös muiden läheisten, kuten isovanhempien mallin tärkeyttä, vaikka vanhempien näyttämä malli onkin tärkein. (Heikkilä-Halttunen 2015, 130,132.) Voidaan siis sanoa, että jokaisen lukijan, joilla on läheisiä lapsia, kannattaisi ainakin pitää kirjaa mukanaan ja ehkä joskus lasten läsnä ollessa siihen tarttuakin, jos hiljainen hetki löytyy.

10 faktaa lukemisesta 2017 ensimmäisessä luvussa kirjoitetaan siitä, että lukutaidon merkitys kasvaa, mutta taito heikkenee. Tutkimuksen mukaan joka kymmenes suomalainen kuuluu heikkoihin

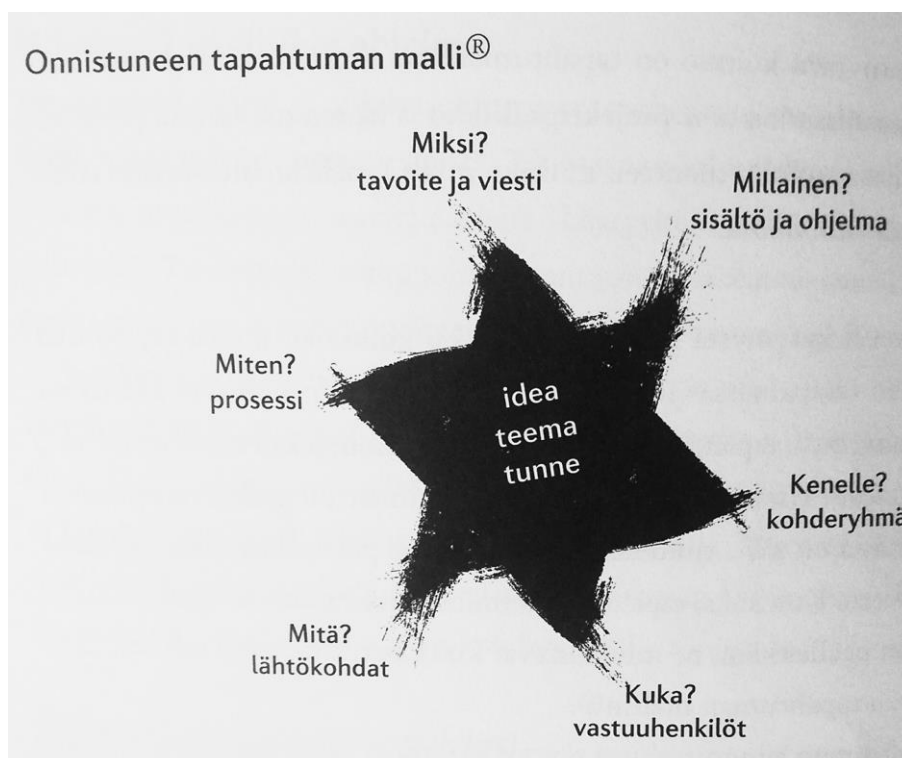
lukijoihin. Suomi on ollut ja on edelleen lukutaidon ykkösmaita, mutta kauanko näin on? Lukemaan innostamisen merkitys korostuu jatkuvasti. (Lukukeskus 2018.)

5 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN YLEISESTI

Käsitlemme tapahtuman järjestämistä viihteellisenä yleisötapahtumana, johon on kaikille avoin pääsy. Yleisötapahtuman järjestämisen voi jakaa neljään alueeseen; ideointiin, suunnitteluun, toteutukseen ja purkuun. Näihin jokaiseen alueeseen kuuluu useita kohtia, jotka ovat välttämättömiä tapahtuman onnistumisen kannalta, liitteestä numero 3 voi tarkastella syvemmin yleisötapahtuman järjestämisessä huomioitavia vaiheita. (LIITE 3.)

5.1 Ideointi

Ideoinnissa mietitään vastaukset strategisiin kysymyksiin eli tapahtuman lähtökohdat. Helena Vallo ja Eija Häyrinen mukaan onnistuneen tapahtuman tuntee, siinä ovat tunne ja sisältö kohdillaan ja se on kuin kirkkaasti loistava tähti. Tämä tähti koostuu kahdesta kolmiosta, strategisesta ja operatiivisesta. Strateginen kolmio käsittelee ideaa, vastaten kysymyksiin miksi, kenelle ja mitä, missä ja milloin. (Vallo & Häyrinen 2016, 121.) Ideoinnissa päätetään tapahtuman ajankohta ja paikka,

Kuvio 1 Onnistuneen tapahtuman malli, Vallo & Häyrinen 2016, 128.

mietitään lähtökohdat ja valitaan toteuttamiskelpoiset ideat. Vastatessa kysymykseen miksi, mietitään tapahtuman tavoitetta ja viestiä. Kenelle kysymys vastaa kohderyhmästä ja sen tuntemuksesta sekä siitä, miten kohderyhmä tavoitetaan. Katso liitteestä 3 vihreä alue 1. Ideointi.

5.2 Suunnittelu

Tapahtuman suunnittelussa mietitään ja tehdään asiat, jotka mahdollistavat tapahtuman toteutuksen. Suunnittelu on ajatustyötä, jonka lähtökohtana on onnistumisen tähti ja sen operatiiviset kysymykset. Onnistumisen tähden operatiivinen kolmio käsittelee tapahtuman toteutusta, kysyen kysymykset miten, millainen ja kuka. (Vallo & Häyrynen 2016, 125-127, 191.)

Suunnitteluvaiheessa tapahtumalle luodaan palvelupolku eli tapahtuman käsikirjoitus, joka kertoo kaiken aina asiakkaan saapumisesta pois lähtöön. Suunnittelulle on hyvä varata aikaa, sillä se on tapahtumajärjestämisen aikaa vievin osuus. Tapahtuman koosta riippuen se voi viedä kuukausia tai jopa vuosia. On hyvä keskustella aikaisessa vaiheessa kaikkien heidän kanssa, joiden panosta tapahtuman järjestämiseen vaaditaan, jotta ideat vaihtuisivat ja tapahtumaan tulisi erilaisia näkökulmia. (Vallo & Häyrynen 2016, 191, 196.)

Suunnitteluvaiheeseen ei kuulu vain tapahtuman sisällön miettiminen vaan myös kaikki pienet ja suuret asiat, kuten mainonnan suunnittelu, vastuuhenkilöiden päättäminen ja lupien hakeminen sekä ilmoitusten tekeminen. Tapahtuman suunnittelun yksi tärkeimmistä asioista on budjetti, jonka laatimiseen auttaa aikaisemmin pidetyt tapahtumat. (Vallo 2016, 177, 191.) Tapahtuman suunnittelun alussa on hyvä tehdä aikataulu, johon merkataan mitä pitää tehdä ja milloin. Aikataulusta voi myöhemmin varmistaa tapahtumaan liittyvät asiat, eikä asioita unohdeta tehdä. Katso liitteestä 3 sininen alue 2. Suunnittelu.

5.3 Toteutus

Toteutus tarkoittaa tapahtuman fyysistä kokoamista ja tapahtumaa itsessään. Toteutuksen onnistuminen vaatii tietoa omasta roolista ja osuudesta suureen kokonaisuuteen. Jokaisella pitää olla tarpeelliset tiedot tapahtumasta, aikataulusta ja rooleista. Tapahtumalla on hyvä olla vähintään yksi vastuuhenkilö, joka katsoo, että kaikki sujuu tapahtuman aikana kuten pitääkin. (Vallo 2016, 198-

200.) Toteutus vaiheessa tärkeää on ihmistenlukutaito ja joustavuus, erityisesti tapahtumissa, joiden osallistujamäärää ei tiedetä etukäteen, kuten Tatu ja Patu valtaavat kirjaston -tapahtumassa.

Tapahtuman rakennusvaiheen ja itse tapahtuman lisäksi toteutukseen kuuluu mainosten teko ja levittäminen sekä tapahtuman purkaminen. Tapahtuman purkamisessa kiitetään saapuneita kävijöitä, siivotaan tapahtumatilat ja poistetaan tapahtumaan kuuluvat opasteet ja rekvisiitat tilasta. Katso liitteestä 3 turkoosi alue 2. Toteutus. (LIITE 3.)

5.4 Purku

Tapahtuman purkuun tai toisin sanoen jälkitoimiin, kuuluu erityisesti kiitokset yhteistyökumppaneille ja tapahtumantyöntekijöille sekä palautteen kerääminen ja työstäminen. Palautetta voidaan kerätä niin yhteistyökumppaneilta, työntekijöiltä kuin asiakkailtakin. Palautekysely on yksi hyvä tapa saada palautetta. (Vallo 2016, 220-229.)

Palaute, kehitysehdotukset ja omat ajatukset tapahtumasta käydään läpi yhteenvedossa tai palaverissa, mieluummin mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen, kun asiat ovat vielä tuoreessa muistissa. Palaverissa on tärkeää, että jokainen saa sanottua mielipiteensä ja ajatuksensa tapahtumasta. Tapahtuman onnistumisten ja epäonnistumisten läpikäynti auttaa järjestämään tapahtumia tulevaisuudessa. Onnistuneet asiat voidaan hyödyntää uudelleen, kun taas epäonnistumisista voi oppia. (Vallo 2016, 220-229.) Katso liite 3 keltainen alue 4. Jälkitoimet.

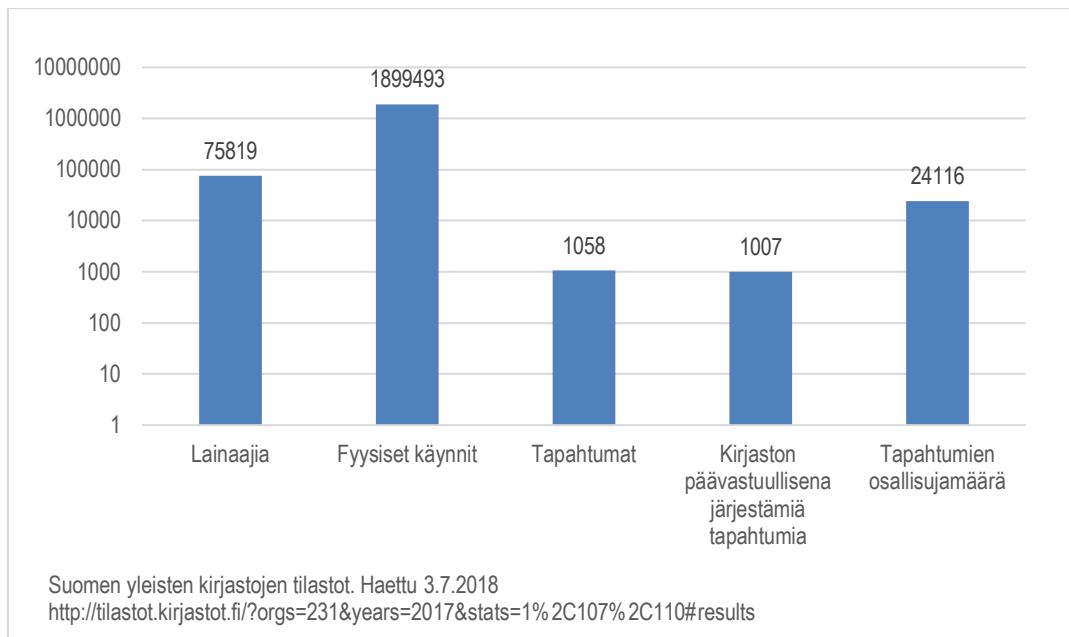
6 TATU JA PATU TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN

Tässä luvussa kerromme tarkemmin Oulun kaupungista sekä yhteistyöstä kaupunginkirjaston kanssa. Lisäksi kerromme, miten järjestimme Tatu ja Patu valtaavat kirjaston -tapahtuman sekä tarkemmin tapahtuman sisällöstä. Kerromme myös mikä tapahtumassa meni hyvin ja missä osaluomissa huomasimme vielä kehitettävää.

6.1 Yhteistyö Oulun kaupunginkirjaston kanssa

Oulu on 201 810 asukkaan asuttama kasvava kaupunki. Tilastollisesti sukupuolijakauma Oulussa on tasainen, suurin ikäluokka on 25-64 vuotiaat. Pieniä lapsia on verrattain paljon; 7-12 vuotiaita on 15 686 henkeä ja 0-6 vuotiaita 17 347 henkeä. (Oulun kaupungin tilastollinen vuosikirja 2017, 22, 26.) Oulusta Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026! -sivuilla Oulu mainostaa itseään näin: ”Oulu on Pohjois-Euroopan eläväinen valopilkku, jonka kekseliäät ihmiset katsovat rohkeasti tulevaisuuteen” (Oulun kaupunki 2018c). Oulu tavoittelee Euroopan Kulttuuripääkaupunki 2026 titteliä kamppailen Tamperetta vastaan (Kaupunginhallitus, kokous 28.5.2018).

Oulun kaupunginkirjasto toimii 24 kirjastossa ja kolmessa kirjastoautossa (Oulun kaupunki 2018d). Vuoden 2018 alussa Oulun asukasluku oli 201 810 henkeä ja väestön määrä vuodesta 2017 on lisääntynyt 0,6%. Vuodesta 2016 vuoteen 2017 väestö lisääntyi 2,2%. Tähän nojaten voimme sanoa, että Oulu on kasvava kaupunki, joka jatkaa tasaisesti kasvuaan. (Oulun kaupungin tilastollinen vuosikirja 2017, 22.) Vuonna 2017 asukkaista kirjaston lainaajia oli 75 819, fyysisiä käyntejä kirjastoihin tehtiin 1 899 493. Tapahtumia kirjastoissa järjestettiin yhteensä 1 058, joista kirjasto päävastuullisesti järjesti 1 007. Kirjaston järjestämiin tapahtumiin osallistui 24 116 asiakasta. (Kirjastot.fi.)

Taulukko 3 Suomen yleisten kirjastojen tilastot.

Oulun asukaslukua ja kirjaston käyttäjien määrää verratessa toisiinsa huomaa, kuinka moni Oulun asukkaista ovat vielä potentiaalisia kirjaston käyttäjiä. Hieman yli puolet asukkaista eivät ole kirjaston rekisteröityneitä lainaajia, vaikka Oulussa onkin aktiivista toimintaa ja kirjastopalvelut ovat monella alueella saatavissa. Kirjaston haasteena onkin lisätä asukkaiden aktiivisuutta kirjaston käyttäjinä ja osana tavoitettamme tapahtumaa järjestäessä on aktivoida ihmisiä tulemaan kirjastoon ja mahdollisesti lainaamaan kokoelman aineistoja. Lapset ovat hyvä kohdeyleisö, koska lapsuudessa opittua lukemisharrastusta on helpompi jatkaa tai siihen on helpompi palata aikuisuudessa. Lasten mukana tulevat myös vanhemmat, joten myös heitä saadaan aktivoitua lastentapahtuman avulla.

Yhteistyöhenkilönä kirjastossa tapahtumaa järjestäessä toimii kirjastonhoitaja Elise Kajander. Olemme olleet yhteydessä myös kirjastonhoitaja Laura Similään ja palvelupäällikkö Mervi Vaaraan. Yhteistyö Oulun kaupunginkirjaston kanssa oli erinomaista.

6.2 Ideointi ja resurssit

Ideointi aloitettiin helmikuussa 2018 kun päätimme ottaa yhteyttä kirjastoon. Kysyimme, olisiko kirjastolla opinnäytetyöhön ehdotettavia tapahtumaideoita. Halusimme järjestää lasten ja/tai nuorten tapahtuman, mutta meillä ei vielä ollut tarkkaa kohderyhmää. Saimme joitain ideoita, mutta tunsimme, etteivät aiheet vastanneet omia kiinnostuksen kohteitamme, joten jäimme vielä miettimään

aihetta. Lopulta maaliskuun lopussa päätimme, että järjestämme Tatu ja Patu -tapahtuman. Maaliskuussa aloitimme tapahtuman sisällön suunnittelun sekä mietimme sopivaa ajankohtaa tapahtumallemme.

Halusimme järjestää ison tapahtuman, joten tilaksi valitsimme Oulun pääkirjaston lastenosaston. Ajattelimme, että sieltä löytyy tarpeeksi tilaa sekä asiakkaita tapahtuman onnistumiseen. Suuren kirjaston etu on se, että asiakkaita käy normaalistikin enemmän, jolloin tapahtuman kävijämäärä on turvattu. Suuri kirjasto mahdollistaa myös normaalin kirjastotoiminnan jatkumisen tapahtuman aikana ja muita kirjaston tiloja pystyi käyttämään täysin normaalisti tapahtuman aikana.

Yhteydenpito kirjaston kanssa eteni hyvään tahtiin. Tapasimme Kajanderin tapahtuman tiimoilta 5.6. Oulun pääkirjastolla, jossa kävimme läpi tapahtuman sisältöä ja aikataulua. Tapahtuma-aika sovittiin tapaamisen jälkeen sähköpostitse, jolla yhteydenpitoa pääasiallisesti pidettiin.

Rahallisia resursseja ei ollut, joten maksoimme itse mahdolliset kulut, tässä tapauksessa arvannon palkinnon. Sovimme ensin, että kirjasto tarjoaa ainoastaan tilat tapahtumalle, mutta suunnittelun edetessä kirjasto mahdollisti myös pinssikoneen ja siihen kuuluvat materiaalit käyttöömmme. Kirjasto myös auttoi monissa tapahtuman käytännön osa-alueissa kuten Tatu ja Patu -kirjojen varauksen tapahtumaan sekä arpalipukkeiden, pinssikuvien ja paperimainosten tulostuksen sekä levityksen lähikirjastoihin. Loput tapahtumaan tarvittavista tulosteista tulostimme itse ammattikorkeakoululla.

Kirjastolla ei ollut mahdollisuutta tarjota henkilöstöresursseja tapahtumaan, mutta saimme viisi muuta Oulun ammattikorkeakoulun kirjastoalanopiskelijaa tapahtumaan avustamaan. Heistä oli valtava apu, sillä ilman heitä tapahtuma ei olisi onnistunut tässä laajuudessa. Tapahtuman avustajat saivat meidän ja kirjaston allekirjoittamat viralliset todistukset tapahtumassa työskentelystä.

6.3 Suunnittelu

Tapahtumalle oli varattu aikaa kolme tuntia. Halusimme ajan olevan tarpeeksi pitkä, jotta tapahtumassa pystyisi tutustumaan rauhassa pisteisiin ja jotta mahdollisimman moni ehtisi tulla nauttimaan päivästä. Mietimme ensin myös neljää tuntia, mutta kirjaston kanssa päätimme lyhentää ajan kolmeen tuntiin, sillä muuten päivä saattaisi tulla liian pitkäksi myös itsellemme järjestäjinä. Päivän pituus osoittautui sopivaksi tapahtumallemme.

Tapahtuman käytännönsuunnittelu onnistui nopeammin ja huomattavasti helpommin kuin opinnäytetyön kirjallisen osuuden kirjoittaminen. Meillä oli jo alusta lähtien hyvinkin selvillä mitä tapahtumaan haluamme.

Askartelupisteelle tarvitsimme kierrätysmateriaaleja, joiden keräämisen aloitimme jo puoli vuotta ennen tapahtuman ajankohtaa. Keräys tapahtui helposti omien, perheenjäsenten ja kirjastoalanopiskelijoiden puhtaiden pahvi-, kartonki- ja muovijätteiden keräämisellä. Laitoimme talteen arkikäytöstä saatavat tarvikkeet, kuten pahvilaatikot, vessapaperirullat ja pienet jogurttipurkit, joista voisi mahdollisesti askarrella jotakin. Lisäksi kävimme kysymässä paikallisesta Prismasta, löytyisikö heiltä pieniä pahvilaatikoita. Henkilökunta lupasi ystävällisesti kerätä meille viikon ajan pieniä pahvilaatikoita, joita saimme lopulta parikymmentä kappaletta. Kirjasto tarjosi käyttöön askarteluvälineitä kuten teippiä ja liimaa.

Teimme mainokset Publisher-ohjelmalla. Halusimme käyttää väreinä Tatulle ja Patulle ominaista pinkkiä ja keltaista, jotta tapahtuman teema ja väri pysyivät yhtenäisinä. Suunnittelimme ja toteutimme myös pisteelle sijoitettavat opastekyltit samalla periaatteella. Teimme A4 ja A3 kokoiseksi tarkoitettuja mainosjulisteita sekä lisäksi pieniä kirjanmerkiksi sopivia mainoksia. Olimme sopineet kirjaston kanssa, että kirjasto levittää mainoksia omia kanaviaan pitkin ja laittaa mainoksia esille pääkirjastoon ja lähikirjastoihin sekä paperisina että digitaalisina näyttötauluihin. Lisäksi laitoimme ilmoitukset Kalevan tapahtumakalenteriin sekä Lasten kulttuurikaupunki Oulun Facebook-sivuille tapahtumastamme. Lopuksi päätimme tehdä vielä lisäksi Facebook-tapahtuman, joka osoittautui hyväksi ajatukseksi, sillä saimme sen avulla kartoitettua tapahtumasta kiinnostuneiden määrää, joita oli lopulta yli 800 ihmistä.

Tarvitsimme tapahtuman avustajille ja työntekijöille jotain, jolla erottaa heidät asiakkaista. Päätimme askarrella avustajille ja itsellemme kyltit, joissa on Tatun ja Patun kuva ja jossa lukee ”työntekijä”. Halusimme myös erottaa itsemme järjestäjinä joukosta ja puimme tapahtumaan keltaisen ja pinkin t-paidan Tatun ja Patun värien mukaan.

6.4 Toteutus

Tapahtuma järjestettiin Oulun pääkirjaston lastenosastolla lauantaina 1.9.2018. klo 12-15. Tatu ja Patu valtaavat kirjaston -tapahtumassa oli seitsemän eri pistettä: Keksinnöt ja kojeet -paja, kasvomaalaus, Pinssitehdas, Taiteilija-ateljee, Kuinka monta Tatu ja Patua löydät -arvonta, satutunteja sekä kaksi kirjanäyttelyä: Inspiroidu Tatusta ja Patusta koko perheen kanssa ja Tatu ja Patu -kirjat.

Keksinnöt ja kojeet -paja

Tatu ja Patu ovat loistavia keksijöitä, joten halusimme antaa lapsille mahdollisuuden kokeilla rakentaa mitä mielikuvituksellisimpia keksintöjä kierrätysmateriaaleista, saksia, teippiä ja liimaa apuna käyttäen. Askartelupiste oli täynnä koko tapahtuman ajan ja suosituimmiksi askartelumateriaaleiksi osoittautuivat Pringles-purkit, pienet pahvilaatikat sekä muoviset Kinder-munat. Lapset veivät keksinnöt kotiin mukanaan, ainoastaan 2 keksintöä jäi paikanpäälle tapahtuman loputtua. Ainoa kritiikit pisteestä olivat, että liiman pitäisi olla hieman pitävämpää ja pöytätilaa saisi olla enemmän kuin käytössä olleet kolme pöytää. Askartelumateriaaleja oli riittävästi ja niitä jäi jopa yli.

Taiteilija-ateljee

Halusimme, että tapahtumassa olisi myös yksi vapaampi piste, jossa lapset saisivat piirtää. Tällä pisteellä ajattelimme myös ehkäistä mahdollista ruuhkaa, sekä palauttaa lapsia yksinkertaisten ajanviettopojen äärelle. Lopulta lapset olivat kuitenkin kiinnostuneempia askartelusta kuin piirtämisestä ja piirtopiste jäi askartelun alle. Taideteoksille varattuun sermiin kiinnitettiin kuitenkin muutama taideteos innokkaimmilta piirtäjiltä.

Kasvomaalaus

Päätimme lisätä yhden ylimääräisen pisteen tapahtumaan, kun huomasimme, että tapahtuman Facebook-tapahtumasta oli kiinnostunut yli 800 ihmistä ja koimme, että yksi piste lisää auttaisi hajauttamaan ihmisiä, etteivät muut pisteet ruuhkautuisi liiaksi. Kasvomaalaus on suosittu poikkeuksetta lastentapahtumissa. Onneksemme yksi avustajamme innostui kasvomaalausideasta ja suunnitteli pisteelle seitsemän erilaista maalattavaa kuvaa. Ylimääräinen piste todellakin kannatti, sillä kasvomaalaus oli todella suosittu. Jonoa riitti koko tapahtuman ajan ja hieman ylijälle. Pisteelle olisi kuitenkin kannattanut sijoittaa myös toinen työntekijä, sillä nyt sama työntekijä teki kolme tuntia putkeen kasvomaalauksia, eikä ehtinyt pitää yhtään taukoa.

Pinssitehdas

Saimme kustantajalta luvan käyttää Otavan Mediapankissa olevia Tatu ja Patu -kuvia pinssien tekkoon. Pinssit olivat hyvä idea, sillä niiden suosio oli suuri ja niistä jäi kiva muisto tapahtumasta lapsille. Pinssikuvia oli neljä erilaista, joista jääkiekkoaiheinen oli suosituin. Pinssikuvia täytyi käydä tulostamassa muutamaan otteeseen lisää ja olisi ollut hyvä, jos tapahtumassa olisi ollut yhdellä A4 yhtä kuvaa, juurikin yhden kuvan suosion vuoksi. Näin ei olisi tullut turhaan tulostettua muita kuvia. Nyt olimme tehneet tulosteita, joissa oli jokaista kuvaa sama määrä. Myös tällä pisteellä oli jonoa koko tapahtuman ajan.

Kuinka monta Tatua ja Patua löydät -arvonta

Päädyimme pitämään tapahtumassa arvontaa, sillä se antaisi jonkinlaisen kuvan siitä, kuinka monta asiakasta tapahtumassa vieraili. Laitoimme Tatu ja Patu -kuvia ympäri lastenosastoa, jotka osallistujien täytyi laskea. Halusimme varmistaa asiakkaiden osallistumisen arvontaan, joten kiertelimme antamassa arvontalomakkeita niille, jotka eivät sitä vielä olleet täyttäneet. Kaikki asiakkaat eivät kuitenkaan halunneet osallistua arvontaan ja monesta perheestä osallistui vain yksi, pääasiassa vanhemmat eivät täyttäneet arvontalomakkeita.

Luultavasti arvontalaatikon sijainti oli liian sivussa, mikä vaikeutti sen löytämistä. Laatikko olisi ollut hyvä sijoittaa näkyvämmiin ja tilavammin esille. Sana kuitenkin selvästi kiersi lasten keskuudessa tapahtumassa, sillä asiakkaita tuli kyselemään, että miten tähän pisteeseen voi osallistua. Arvontaan ei ollut oikeaa vastausta. Arvontapalkintona oli Tatu ja Patu monitoimimuistikirja, jonka ositimme itse Suomalaisesta kirjakaupasta.

Ilman arvontaa olisi ollut todella vaikea arvioida kävijämäärää. Ennen arvontalomakkeiden laskeamista arvelimme määräksi ainakin 300 asiakasta, joten yllätyimme suuresti, kun arpoja olikin täytetty 234 kappaletta. Päätelimme, että saimme tuplata arvoista saatavan kävijämäärän, sillä kuten olimme huomanneet, vanhemmat eivätkä kaikki lapset täyttäneet lomakkeita. Arvoimme voittajan tapahtuman jälkeen ja soitimme vielä samana päivänä voittajalle. Olimme sopineet kirjaston kanssa, että arpapalkinnon voi noutaa kirjastolta sen aukioloaikoina.

Satutunnit

Jätimme satutuntien suunnittelun kahdelle avustajistamme. Avustajat päättivät lukea Veera-kirjoja Tatu ja Patu -kirjojen sijasta, sillä suurelle lapsimäärälle on helpompi lukea kirjoja, joissa ei ole niin paljon yksityiskohtia kirjojen kuvissa. Satutunnit pidettiin pääkirjaston Satusopessa, jonne mahtuu

kerralla 35 ihmistä. Alun perin suunnittelimme pidettäväksi kaksi viisitoista minuuttista satutuntia, kello 13 ja 14. Asiakkaita oli kuitenkin niin paljon, että jo puoli yhdeltä tuntui siltä, että ensimmäinen satutunti voisi alkaa. Aloitusajasta ei kuitenkaan poikettu, mutta satutunteja lisättiin vielä kaksi, eli niitä pidettiin yhteensä neljä, jotka olivat kaikki täynnä.

Kirjanäyttelyt

Teimme kaksi kirjanäyttelyä, joista ensimmäinen Tatu ja Patu-kirjoista. Kirjasto hoiti Tatu ja Patu kirjojen varauksen paikalle. Emme laskeneet kuinka paljon Tatu ja Patu -kirjoja oli paikalla, luultavasti vajaa 100, joista kaikki menivät lainaan kahden ensimmäisen tunnin aikana. Olimme tehneet kuitenkin näyttelyyn kuvakollaasin kaikista kirjojen kansista, jotta osallistujat pystyivät katsomaan, mitä Tatu ja Patu-kirjoja on tehty. Lisäksi meillä oli Inspiroidu Tatusta ja Patusta koko perheen kanssa -näyttely, johon olimme valinneet kirjoja, joissa on tekemistä koko perheelle Tatu ja Patu -kirjojen teemoilla, kuten Suuri Pelikirja ja 100 asiaa avaruudesta. Listaa näyttelyn kirjoista voi tarkastella liitteestä 2.

6.5 Purku

Tapahtuma oli hyvin onnistunut. Tunnelma oli iloinen koko tapahtuman ajan, vaikka väkeä oli todella paljon ja osalle pisteistä täytyi jonottaa. Päivästä jäi meille oikein hyvä olo ja kuulumme paljon positiivista palautetta sekä lapsilta että aikuisilta. Facebookissa tapahtumasta oli kiinnostunut 813 henkeä ja lopulta tapahtumassa vieraili laskujemme mukaan noin 500 henkilöä. Ilman arvontalokkeita tapahtumaan osallistuneiden ihmisten määrää olisi ollut mahdoton arvioida. Päivä oli todella vilkas ja ihmisiä oli tapahtumassa alusta loppuun asti.

Teimme huomioita, että tilat olisivat saaneet olla tapahtumaan vieläkin suuremmat, erityisesti Tatu ja Patu kierrätyspaja oli hyvin tukossa. Tuolit eivät riittäneet ja pöytätila oli kortilla. Kasvomaalaukseen ja pinssitehtaaseen oli jatkuvaa jonoa, suurin piirtein hyllymitan verran eli 2-3 metriä. Puutteista ei kuitenkaan tullut valituksia, vaan kävijät pysyivät kokopäivän tyytyväisinä ja joustavina. Tapahtuman purkamisessa meni n. 30 minuuttia. Meillä oli vaikeuksia laittaa pisteet kiinni, sillä lapsia olisi riittänyt vielä kolmen jälkeenkin sekä kasvomaalaukseen että pinssitehtaaseen. Lopulta saimme pisteet kiinni ja siivottua paikat. Ylijääneet askartelumateriaalit laitoimme kierrätykseen, sillä kirjasto ei kokenut tarvitsevansa niitä, emme myöskään itse kokeneet tarvetta säilyttää kierrätysmateriaaleja, joita jäi muutama kestokassillinen.

Pidimme lyhyen purkukeskustelun kirjaston henkilökunnan kanssa parin päivän päästä tapahtumasta, jossa kävimme läpi päällimmäisiä tuntemuksia. Samalla haimme työntekijöiden todistuksiin allekirjoitukset. Saimme lisäksi kirjallista palautetta kirjastolta sähköpostitse, tapahtuman avustajilta WhatsApp-keskustelun välityksellä sekä muutamalta tapahtumassa vierailleelta Facebook-tapahtuman kautta. Palaute oli pääasiassa positiivista ja saimme myös joitakin parannusehdotuksia. Asiakkaiden palautteesta kävi ilmi, että tapahtuma-aika oli hieman hankala pienten lasten päiväunien takia. Kaikille sopivaa aikaa oli kuitenkin hankala löytää. Nykyinen tapahtuma-aika oli sopiva kirjaston aukioloaikojen puitteissa ja käytännön järjestelyn kannalta, sillä kirjastoon pääsi aamulla vasta klo 9, jolloin meillä oli 3 tuntia aikaa järjestellä tapahtumatila valmiiksi. (Koivulampi & Malmi 2018.)

Palautetta kirjastolta meille antoi Elise Kajander ja Katja Kurvinen sähköpostin välityksellä. Heidän antama palaute oli positiivista, he olivat erittäin tyytyväisiä tapahtumaan. Suuresta osallistujamäärästä huolimatta ei syntynyt kaaosta, jonotuksesta huolimatta ihmiset olivat rauhallisia, negatiivista palautetta ei ole kuulunut. Heidän mielestään oli todella hyvä, kun ihmisiä neuvottiin osastolle saapuessa missä mitään on. Myös satuhetkien lisäys oli hyvä. (Kajander, sähköposti 26.9.2018.)

Yksi huomautus oli, että osa asiakkaista oli ajatellut, että Tatu ja Patu olisivat paikalla. Kirjasto pohti, vaikuttikohan tapahtuman nimi ja kuva tähän kuvitelmaan. Katja Kurvisen mukaan tapahtumasta oli kaksi perhettä lähtenyt pois väenpaljouden takia pois. Tapahtuman järjestämisestä oli tullut paljon erillistä kiitosta (Kajander, sähköposti 26.9.2018.)

Kirjasto antoi hyvää palautetta myös itsessään järjestäjistä. Heidän mukaansa toimimme ”joustavasti ja ennakoivasti niin suunnittelu- kuin toteutusvaiheessa”. He olivat myös tyytyväisiä huolelliseen esityöhömme, kuten kuvien käyttöoikeuksien selvittäminen kustantajalta. Elise Kajander oli ilahtunut yhteydenpidon sujuvuudesta kanssamme. (Kajander, sähköposti 26.9.2018.)

Avustajilta tullut palaute oli positiivista ja heillä oli myös hyviä kehitysehdotuksia. He onnittelivat onnistuneesta ja hienosta tapahtumasta, josta jäi jälkeen hyvä olo. He totesivat myös, ettei pari ylimääräistä avustajaa olisi ollut pahitteeksi, sillä pinssi- ja kasvomaalaus-pisteen työntekijöillä ei ollut mahdollista pitää levähdystaukoa. Oleelliset asiat oli huomioitu kiitettävästi ja kesto oli sopiva, pitempää ei olisi jaksanut tai olisi todella pitänyt pitää taukoa tai vaihtaa keskenään vastuualueita. Lapsilla oli hauskaa ja tapahtuma oli Tatun ja Patun näköinen. Tapahtuman jälkeen siivous sujui nopsaan. Huolella suunniteltu on puoliksi tehty! (Palaute avustajilta, WhatsApp-keskustelu 9/2018.)

Kehitysehdotuksina tuli vieraskirja, josta olisi voinut myös katsoa osallistujamäärää sekä mahdollisesti heidän kommenttejaan. Pisteissä olisi voinut esittelyn lisäksi olla kellonaika, joka olisi helpottanut lopettamista. Pinsseistä olisi voinut miettiä etukäteen montako yksi asiakas voi tehdä ja pinssipohjat olisi pitänyt olla kaikki valmiiksi leikattuina, sillä niiden leikkaaminen vei aikaa ja nyt siihen tarvitsi toisen henkilön työn nopeuttamiseksi. Pienemmässä tapahtumassa tämä ei olisi ollut pakollista, mutta tässä tapahtumassa oli niin paljon asiakkaita, että kaikki pohjat olisi ehdottomasti pitänyt olla valmiiksi leikattuina. (Palaute avustajilta, WhatsApp-keskustelu 9/2018.)

Askartelupisteellä olisi voinut olla enemmän saksia, liimapuikkoja ja parempia lyijykyniä sekä enemmän teippiä. Liimapuikot olivat oikea ratkaisu, vaikka ainakin yksi asiakas olikin toivonut Erikeepperiä (Koivulampi & Hilma 2018). Ennen tapahtumaa pidetyssä info palaverissa olisi voitu keskustella enemmän alun ja lopun järjestelyistä, niin ne olisivat mahdollisesti sujuneet vielä sujuvammin, järjestäjät, kun eivät voi olla monessa paikkaa yhtä aikaa. (Palaute avustajilta, WhatsApp-keskustelu 9/2018.) Kaiken kaikkiaan palaute oli rakentavaa ja positiivista. Huomasimme, mikä toimi ja missä voimme vielä kehittyä.

7 POHDINTA

Omat tavoitteemme opinnäytetyötä ja tapahtumaa tehdessä olivat tapahtuman järjestämisen vaiheisiin tutustuminen, laadukkaiden kulttuuritapahtumien analysointi, aikataulussa pysyminen, hyvä laatu ja niin oma kuin kirjaston ja asiakkaiden tyytyväisyys tapahtumaan sekä saada arvokasta työkokemusta työelämää ajatellen. Tavoitteena oli saada tästä opinnäytetyö prosessista kokonaisvaltainen positiivinen ja opettavainen kokemus. Voimme sanoa saavuttaneemme nämä tavoitteet suhteellisen hyvin, lukuun ottamatta opinnäytetyön kirjoittamisen aikataulua. Kirjoittamisvaiheesta opimme, että kirjoittaminen kannattaa aikatauluttaa ja jakaa osa-alueisiin, eikä saa katsoa koko kuvaa liikaa, vaan pala kerrallaan. Tapahtuman suunnittelu sujui moitteetta ja nautimme siitä momentit.

Henkilökohtaisesti tapahtumasta jäi meille oikein hyvä ja vahva olo. Tapahtuma onnistui, lapsilla vaikutti olevan hauskaa ja aikuisetkin viihtyivät. Tapahtuman tavoite lukemaan innostamisesta täyttyi. Kaikki Tatu ja Patu -kirjat menivät lainaan, innokkaimmat lukijat lukivat jo itse tapahtumassa. Myös moni muukin kirja löysi tiensä asiakkaiden lainattavaksi, esimerkiksi osa Inspiroidu Tatusta ja Patusta koko perheen kanssa -näyttelyn kirjoista meni lainaan. Harmillisesti osa asiakkaista joutui lähtemään ilman Tatu ja Patu -kirjoja pois tapahtumasta, sillä niitä ei riittänyt kaikille lainaan.

Näiden huomioiden pohjalta voimme siis sanoa, että tapahtuman tavoitteet tulivat täytetyiksi. Olimme yllättyneitä, kuinka paljon asiakkaita tapahtumassa kävi, erityisesti, koska pihalla oli lämmin aurinkoinen päivä ja Oulun alueella järjestettiin samaan aikaan samalle kohdeyleisölle tarkoitettu perhepäivä-tapahtuma. Ainoana miinuksena voimme mainita aloituksen ja lopetuksen pienen epäjärjestelmällisyyden.

Tapahtuman ollessa käynnissä keskustelimme informaattikko Riikka Sirviön kanssa ja hän mainitsi mahdollisesta mahdollisuudesta lainata Tatu ja Patu -pukuja Espoon kirjastolta. Oli harmillista kuulla pukujen lainaus mahdollisuudesta vasta tapahtumassa, sillä olimme miettineet hahmojen saamista paikalle, mutta päättäneet jättää sen pois suunnitelmista ajatellen, että se olisi tullut liian kalliiksi. Keskustelimme tästä asiasta myös purkukeskustelussa kirjaston henkilökunnan kanssa tapahtuman jälkeen. Opimme, että aina kannattaa kysyä ja tavoitella parasta mahdollista sisältöä. Tatu ja Patu -hahmojen poissaolosta huolimatta tapahtuma oli onnistunut ja ensi kerralla osaamme tehdä asiat vielä paremmin.

Tapahtuman järjestäminen opetti meille tapahtuman järjestämistä suuremmassa mittakaavassa ja olemmekin erittäin tyytyväisiä lopputulokseen. Kokemus oli mielekäs ja opettavainen, lisäksi saimme paljon hyvää palautetta kirjastolta. Hämmästelimme tapahtuman jälkeen omaa jälkeämme tyytyväisenä, olemme todella ylpeitä, että loimme tyhjästä näin suuren ja onnistuneen kokonaisuuden! Lähdemme innostuneesti kokoamaan tapahtumia myös tulevaisuudessa.

LÄHTEET

Anttila, J. & Jussila, K. 2016 Mitä laatu on? Suomen Standardisoimisliitto SFS ry. Viitattu 5.11.2018, [https://www.sfs.fi/ajankohtaista/uutiskirjeet/uutiskirjeet_2016/mita_laatu_on_artikkeli](https://www.sfs.fi/ajankohtaista/ uutiskirjeet/uutiskirjeet_2016/mita_laatu_on_artikkeli).

Heikkilä-Halttunen, P. & Ekebon, T. 2015. Lue lapselle! : opas lasten kirjallisuuskasvatukseen. 1. p. Jyväskylä: Atena.

Helsingin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / Kaupunginkirjasto. HelMet-kirjastojen lainatuimmat lastenkirjat, Excel-taulukko, Avoindata.fi. Viitattu 9.8.2018, <https://www.avoindata.fi/data/fi/data-set/helmet-kirjastojen-lainatuimmat-lastenkirjat>

Taulukko: http://www.hel.fi/static/kirjasto/hri/helmet_100enitenlainattua_lastenkirjat_2014-.xls.

Hyypä, M. 2013. Kulttuuri pidentää ikää. Helsinki: Duodecim.

Kajander, E. 2018. Palaute Tatu ja Patu -päivästä. Sähköposti, 26.9.2018.

Kaupunginhallitus, kokous 28.5.2018. Tampereen kaupunki. Viitattu 5.11.2018, [http://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus/Kokous_2852018/Tampere_Euroopan_kulttuuripaakaupungiksi\(55642\)](http://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus/Kokous_2852018/Tampere_Euroopan_kulttuuripaakaupungiksi(55642)).

Koivulampi, M. & Malmi, H. 2018. Tatu ja Patu valtaavat kirjaston. Facebook. Viitattu 23.11.2018, <https://web.facebook.com/events/1636911209751964/>.

Lukukeskus. 10 faktaa lukemisesta 2017. Viitattu 10.8.2018, <http://www.lukukeskus.fi/10-faktaa-lukemisesta-2017/>.

Otava 2018. Aino Havukainen. Viitattu 10.8.2018. <https://otava.fi/kirjailijat/havukainen-aino-toivonen-sami/>.

Oulun kaupunki. 2018a. Lasten kulttuurikaupunki Oulu. Viitattu 10.8.2018, <https://www.ouka.fi/oulu/lastenkulttuuri/>.

Oulun kaupunki. 2018b. Oulun kaupungin tilastollinen vuosikirja 2017. Konsernihallinto. Oulu 2018. Viitattu 3.7.2018, https://www.ouka.fi/documents/50085/832671/Tilastollinen+vuosikirja___/cf07d74d-f0ff-4a29-bb34-3d1863798da2.

Oulun kaupunki. 2018c. Oulusta Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026. Viitattu 5.11.2018, <https://www.ouka.fi/oulu2026>.

Oulun kaupunki. 2018d. Tietoa kirjastosta. Viitattu 20.11.2018, <https://www.ouka.fi/oulu/kirjasto/tieto-kirjastosta>.

Palaute avustajilta, WhatsApp-keskustelu. 9/2018.

Rastas, A. & Rastas, A. 2013. Kaikille lapsille: lastenkirjallisuus liikkuvassa, monikulttuurisessa maailmassa. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Taiteenedistämiskeskus. Kirjailijat Aino Havukainen, Sami Toivonen sekä Kalle Veirto saivat lastenkulttuurin valtionpalkinnot. 17.11.2017. Viitattu 5.11.2018, <http://www.taike.fi/fi/uutinen/-/news/1200743>.

Vallo, H. & Häyrynen, E. 2016. Tapahtuma on tilaisuus: tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 5., uud. laitos. Helsinki: Tietosanoma.

Vikman, M. 2018. Tatu ja Patu -talon suunnittelu jäähylle – Ehdotukset eivät kelvanneet kirjailijoille. Viitattu 10.8.2018, <https://yle.fi/uutiset/3-10019216>.

Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

YSA. Kulttuuritapahtumat. Viitattu 9.8.2018, <https://finto.fi/ysa/fi/page/Y102804>.

Kirjastot.fi. Suomen yleisten kirjastojen tilastot. Haettu 3.7.2018

<http://tilastot.kirjastot.fi/?orgs=231&years=2017&stats=1%2C107%2C110#results>

- Havukainen, A. & Toivonen, S. 1999. Veera lääkäriässä. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2000. Veera ja menopelit. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2001. Veera ja maatalon eläimet. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2002. Veeran keittiöpuuhat. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2003. Tatu ja Patu Helsingissä. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2004. Tatu ja Patu päiväkodissa. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2005. Tatun ja Patun oudot kojeet. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2006. Tatu ja Patu työn touhussa. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2007. Tatun ja Patun Suomi. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2008. Tatun ja Patun outo unikirja. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2009. Tatun ja Patun oudot aakkoset. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2010. Tatu ja Patu supersankareina. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2011. Tatun ja Patun avaruusseikkailu. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2012. Tatu ja Patu pihalla. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2013. Tatun ja Patun kummat keksinnöt kautta aikojen. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2014. Tatu ja Patu, syömään! Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2015. Tatun ja Patun ihmeellinen jouluku. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2016. Tatu ja Patu etsivinä: tapaus puolittaja. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2017. Tatun ja Patun ällistyttävä satukirja. Helsinki: Otava.
- Havukainen, A. & Toivonen, S. 2018. Tatu ja Patu, elämä ja teot. Helsinki: Otava.

KIRJALISTA

Arvola, N. & Luoto, M. 2015. Taittuuko matikka? : nosta, käännä ja kokeile. Helsinki: Kustannus-osakeyhtiö Nemo.

Becks, R. 2014. Suuri pelikirja : koko perheen parhaat pelit ja leikit. Helsinki: Readme.fi

Ekehjelm, E., Lilliér, M., Falk, E. & Niemistö, P. 2017. Koko perheen puuhakirja : tee hauskoja esineitä paperista, kankaasta, langoista ja taikataikinasta. Karkkila: Kustannus-Mäkelä Oy.

Frith, A., James, A., Martin, J., Mariani, F., Nielsen, S. & Jousjärvi, R. 2017. 100 asiaa avaruudesta. Helsinki: Lasten Keskus.

Hurme, V. 2011. Tehdään taidetta : 100 vinkkiä lapsiperheen luoviin hetkiin. Helsinki: Minerva.

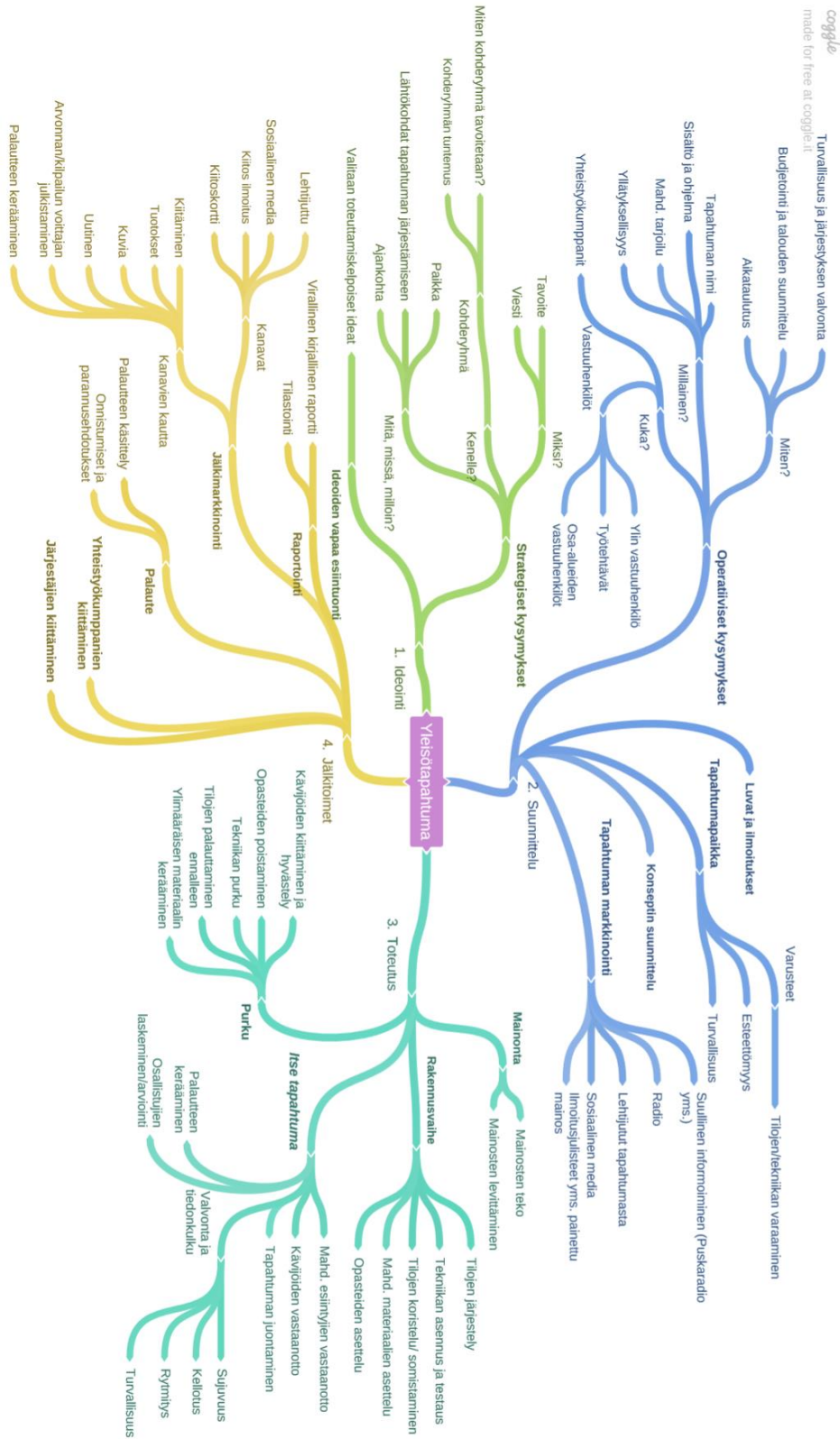
Isaac, D., Mitchell, E., Norris, M. & Niemistö, P. 2013. Puutarhapuuhaa lapsille : 35 hauskaa työtä: kylvä, kasvata ja käytä kasveja. Karkkila: Mäkelä.

Jaakonen, K. & Jaakonen, J. 2014. Koko perheen leivontakirja. Helsinki: Readme.fi.

Rehunen, K. 2017. Tiedeleikkejä pikkututkijoille. Jyväskylä: PS-kustannus.

Mindmapin tehnyt @Maija Koivulampi opintojen aikana Tapahtumantuotanto kirjastossa -kursille Teija Harjun opetusmateriaalien pohjalta, 2017.

Koivulampi & Malmi

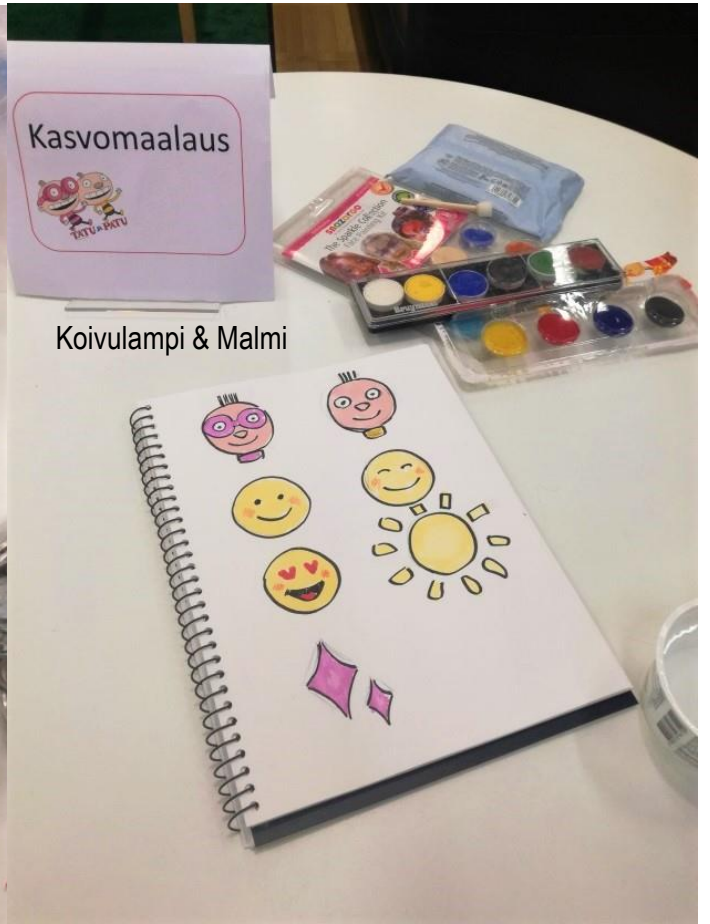
Koivulampi & Malmi

Koivulampi & Malmi

Koivulampi & Malmi

Koivulampi & Malmi

Koivulampi & Malmi

Malmi & Koivulampi

valtaavat kirjaston!

Lauantaina 1.9 klo 12-15

koko perheen tapahtuma

Pääkirjaston lastenosastolla

Askartele oma keksintö

Osallistu satutunnille klo 13 ja 14

Tee oma TatuPatumainen pinssi

Tervetuloa!

OULU | Kaupunginkirjasto

OAMK OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Pinssitehdas

Tee itsellesi TatuPatumainen pinssi! Voit valita valmiista kuvista tai suunnitella kokonaan oman.

Työntekijä auttaa sinua pinssin tekemisessä!

Keksinnöt ja kojeet -paja

Tee oma keksintö kierrätysmateriaaleista!

Voit käyttää pahveja ja kippoja sekä muita tarvikkeita mielesi mukaan, teipillä ja liimalla saat osat kiinni toisiinsa.

Keksinnön voit ottaa kotiin mukaan.

Pinssikuvat

Osallistu Tatun ja Patun monitoimimuidikirjan arvontaan!!

Laske kuinka monta Tatu ja Patua löydät lasten- ja nuortenosastolta, täytä vastauslomake ja palauta se laatikkoon. Kaikkien vastausten kesken arvotaan Tatun ja Patun monitoimimuidikirja!

1 vastauslomake/henkilö.

Arvontaan voi osallistua tapahtuman aikana. Voittajalle ilmoitetaan henkilökohtaisesti puhelimitse.

Palkinto on noudettavissa pääkirjastolta sen aukioloaikoina.

Tervetuloa Tatu ja Patu valtaavat kirjaston -tapahtumaan!

Satutunnit klo 13 ja 14 Satusopissa

Keksinnöt ja kojeet -paja

Taiteilija-ateljee

Pinssitehdas

Kasvomaalausta

Kirjoja koko perheelle

Pisteet auki klo 12-15

Muistathan osallistua myös arvontaan!

TATU JA PATU
TYÖNTEKIJÄ

TATU JA PATU
TYÖNTEKIJÄ

TATU JA PATU
TYÖNTEKIJÄ

TATU JA PATU
TYÖNTEKIJÄ

Taiteilija-ateljee

Päästä mielikuvitus valloilleen ja piirrä omannäköinen taideteos!

Voit myös piirtää vaikka kuvan Tatusta ja Patusta!

Kasvomaalaus

Inspiroidu
Tatusta ja Patusta
koko perheen
kanssa!

Montako Tatu ja Patu -kuvaa löydät lastenosastolta?

Vastaus:

Nimi:

Huoltajan nimi ja puhelinnumero:

Laita täytetty lomake arvontalaatikkoon ja osallistut muistikirjan arvontaan!

Vastauslomake

Montako Tatu ja Patu -kuvaa löydät lastenosastolta?

Vastaus:

Nimi:

Huoltajan nimi ja puhelinnumero:

Laita täytetty lomake arvontalaatikkoon ja osallistut muistikirjan arvontaan!

Vastauslomake

valtaavat kirjaston

Lauantaina 1.9 klo 12-15
koko perheen tapahtuma

Pääkirjaston
lastenosastolla

Askartelua
Satutunnit klo 13 ja 14
Pinssikone

Tatu ja Patu muistikirjan
arvonta

Tervetuloa!

OULU | Kaupunginkirjasto **OAMK**
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

valtaavat kirjaston

Lauantaina 1.9 klo 12-15
koko perheen tapahtuma

Pääkirjaston
lastenosastolla

Askartelua
Satutunnit klo 13 ja 14
Pinssikone

Tatu ja Patu muistikirjan
arvonta

Tervetuloa!

OULU | Kaupunginkirjasto **OAMK**
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

valtaavat kirjaston

Lauantaina 1.9 klo 12-15
koko perheen tapahtuma

Pääkirjaston
lastenosastolla

Askartelua
Satutunnit klo 13 ja 14
Pinssikone

Tatu ja Patu muistikirjan
arvonta

Tervetuloa!

OULU | Kaupunginkirjasto **OAMK**
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

valtaavat kirjaston

Lauantaina 1.9 klo 12-15
koko perheen tapahtuma

Pääkirjaston
lastenosastolla

Askartelua
Satutunnit klo 13 ja 14
Pinssikone

Tatu ja Patu muistikirjan
arvonta

Tervetuloa!

OULU | Kaupunginkirjasto **OAMK**
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU